

IV. STOPE DOPRINOSA IZ I NA PLAĆE KOD PRAVNIH I FIZIČKIH OSOBA

1. PRIMJENA NAJNIŽE OSNOVICE ZA PLAĆANJE DOPRINOSA

Najniža osnovica za plaćanje doprinosa više se ne primjenjuje u smislu utvrđivanja visine plaće za rad u određenom mjesecu.

Najniža osnovica za plaćanje doprinosa određuje se prema odredbama Zakona o doprinosima. Utvrđuje se za svaku godinu posebno u visini 38 % prosječne plaće (bruto) ostvarene kod pravnih osoba u RH u prethodnoj godini u razdoblju siječanj – kolovoz. Primjenjuje se od 1. siječnja do 31. prosinca svake godine. Za razdoblje siječanj-kolovoz 2016. (Nar. nov., br. 102/16.) prosjek iznosi 7.739,00 kn. Na taj je način utvrđena i najniža osnovica za plaćanje doprinosa za 2017. te iznosi **2.940,82 kn** (**7.739,00 x 0,38**).

Tablica 38. Osnovice i stope za plaćanje doprinosa iz i na plaće kod pravnih i fizičkih osoba plaće u punom radnom vremenu

Red. br.	Naziv	Svota	Napomena
1	2	3	4
1.	PLAĆA	3.276,00 x Koeficijent složenosti poslova	Minimalna plaća uvećana putem koeficijenta određenog prema složenosti poslova koje radnik obavlja sukladno kolektivnom ugovoru, pravilniku o radu ili ugovoru o radu.
2.	Najviša mjesечna osnovica za obračun doprinosa za mirovinsko osiguranje I. i II. stup. u 2017.	46.434,00	Prema čl. 204. Zakona o doprinosima, najviša mjesечna osnovica primjenjuje za obračun doprinosa za mirovinsko osiguranje I. i II. stup bez obzira na broj dana provedenih u osiguranju i to za : <ul style="list-style-type: none"> - plaću po osnovi radnog odnosa za određeni mjesec, - osnovicu na koju se plaćaju doprinosi za izaslanog radnika, - osnovicu na koju se računaju doprinosi za mirovinsko osiguranje za staž osiguranja s povećanim trajanjem.
3.	Najviša godišnja osnovica za plaćanje doprinosa za mirovinsko osiguranje u I. stupu	557.208,00	Prema čl. 206. Zakona o doprinosima najviša godišnja osnovica primjenjuje se za primitke svakog osiguranika bez obzira na broj dana provedenih u osiguranju u godini i to samo za obračun doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti (I. stup). Utvrđuje je Porezna uprava u postupku godišnjeg obračuna. Osiguranik može zatražiti povrat preplaćenog doprinosa putem propisanog obrasca GOD DOP (o podnošenju obrasca GOD DOP pročitajte u časopisu RRIF 5/15. str. 49.). Pri isplati preplaćenog doprinosa Porezna uprava obračunava porez na dohodak po stopi od 36 %. Tako plaćeni porez na dohodak nije sastavni dio godišnje porezne prijave Obrazac DOH i po toj osnovi se ne može vratiti porez na dohodak.

Osim redovite plaće utvrđene propisima o radu doprinosi i porez na dohodak plaća se na sve što poslodavac isplaćuje ili daje radniku na osnovi rada **osim** primitaka :

- koji se ne smatraju dohotkom prema članku 8. Zakona o porezu na dohodak
- na koje se ne plaća porez na dohodak prema članku 9. istoga Zakona
- te na naknade, potpore, dnevnice, otpremnine, prigodne nagrade i ostale primitke do neoporezive svote određene člankom 5. Pravilnika o porezu na dohodak (Nar. nov., 1/17.).

Doprinosi dospijevaju na naplatu danom isplate plaće odnosno drugih primitaka od nesamostalnog rada. Prema čl. 25. st. 5. Zakona o porezu na dohodak ako poslodavac ili isplatitelj ostalog primitka koji se isplaćuje uz plaću, nije isplatio plaću na dan dosjelosti isplate, sukladno odredbama zakona kojim se uređuju radni odnosi, obvezan je dostaviti radniku obračun plaće koji je bio dužan isplatiti, (OBRAZAC NP). Predujam poreza na dohodak od nesamostalnog rada obračunava se i dospijeva na naplatu istodobno

Utvrđivanjem najniže osnovice za plaćanje doprinosa želi se održati određena razina financiranja socijalnih osiguranja u zemlji i primjenjuje se za plaćanje doprinosa za odredene kategorije osiguranika, a ne i kao osnovica za utvrđivanje plaće za rad.

No, u određenim slučajevima, kada se primjerice naknada plaće za bolovanje uz dopušteno smanjenje utvrdi u svoti nižoj od najniže osnovice za plaćanje doprinosa, tj. **2.940,82 kn**, tada **doprinose iz plaće i na plaću treba obračunati i uplatiti na tu najnižu osnovicu**. Ako je u tom slučaju riječ o dijelu mjeseca za koji se isplaćuje naknada za bolovanje, osnovica se utvrđuje u razmјernom dijelu od **2.940,82 kn**.

U nastavku prikazujemo osnovice za plaćanje doprinosa **iz plaće**, i to: minimalna, najvišu mjesecnu, najvišu godišnju.

s nastankom obveze dostave obračuna radniku o dosjeljoj, ali neisplaćenoj plaći. Tim danom s prema čl. 40. st. 6. Zakona o doprinosima dospijevaju na naplatu i obračunani doprinosi iz i na neisplaćenu plaću

2. PREGLED NAJNIŽIH OSNOVICI ZA PLAĆANJE DOPRINOSA TE STOPA OD 1994. DO 2017.

U godinama prije donošenja Zakona o minimalnoj plaći (Nar. nov. br. 67/08.) najniža osnovica za plaćanje doprinosa smatrala se najnižom (minimalnom) plaćom koja se mogla ugovoriti za najjednostavnije poslove u punom radnom vremenu.

U nastavku (Tablica 39.) pokazuje se način primjene minimalne plaće i najniže osnovice za plaćanje doprinosa.

Za narudžbe naših izdanja ili dokupa minuta za savjete, pisana mišljenja i dr., molimo javiti se na broj (01)/4699-760; mob. 099/4699-760 ili e-mail: rrif@rrif.hr

Tablica 39. Primjena minimalne plaće i najniže osnovice za plaćanje doprinosa za rad u punom i nepunom radnom vremenu

Tek. br.	OSNOVA OSIGURANJA	PRIMJENA MINIMALNE PLAĆE		PRIMJENA NAJNIŽE OSNOVICE ZA PLAĆANJE DOPRINOSA	
		visina plaće	osnovica za obračun doprinosa iz i na plaću	visina naknade	osnovica za plaćanje doprinosa iz plaće i na plaću
1.	Mjesečna plaća za rad u punom radnom vremenu	Prema složenosti poslova a najmanje 3.276,00 kn	mjesečna plaća	-	-
2.	Plaća za rad u punom radnom vremenu, ali samo u dijelu mjeseca	Razmjerni dio plaće prema složenosti poslova a najmanje u razmjernom dijelu minimalne plaće. Primjer. -broj radnih sati u mjesecu = 176 -radnik radi 10 dana (80 sati) -najmanja plaća $3.276,00 : 176 \times 80 = 1.489,09$	plaća za dio mjeseca (u primjeru 1.489,09)	-	-
3.	Plaća za rad u nepunom radnom vremenu	razmjerni dio plaće za rad u punom radnom vremenu a najmanje u razmjernom dijelu od 3.276,00 kn (utvrđuje se kao u primjeru pod red. br. 2)	razmjerni dio plaće koja se isplaćuje Napomena: Izjednačene su osnovice za plaćanje doprinosa iz plaće i na plaću.	-	-
4.	Naknada za bolovanje za prvih 42 dana odnosno za invalida rada prvih 7 dana bolovanja	-	-	Naknada utvrđena u visini prosječno isplaćenih plaća (bruto) u 6 mjeseci prije mjeseca kada je nastupilo bolovanje smanjena za najviše 30%.	Utvrđena naknada ali ne manja od 2.940,82 kn za cijeli mjesec Primjer: -prosječno ispl. plaća = 3.276,00 kn -naknada = $3.276,00 \times 0,7 = 2.293,20$ kn doprinose iz naknade i na naknadu treba obračunati na 2.940,82 kn.
5.	Naknada za bolovanje koja tereti poslodavca u slučaju kao pod red. br. 4 za bolovanje u dijelu mjeseca.			razmjerni dio naknade utvrđene kao pod red. br. 4.	Utvrđena naknada ali ne manja od razmjernog dijela od 2.940,82 kn . Primjer: -satnica za bolovanje = 11,19 kn -bolovanje traje 10 dana (80 sati) = $11,19 \times 80 = 895,20$ -broj sati u mjesecu 176 -razmjerni dio najniže osnovice za doprinose = $2.940,82 : 176 = 16,71 \times 80 = 1.336,75$ kn osnovica za doprinose iz plaće i na plaću na naknadu = 1.336,75 kn.
6.	Naknada za bolovanje na teret HZO-a i roditeljni dopust u slučaju da je u prethodnih 6 mjeseci prije mjeseca kada je nastupilo bolovanje ili roditeljni dopust, isplaćena samo jedna ili nijedna plaća.	-	-	2.940,82 kn ili u razmjernom dijelu od te svote ako bolovanje odnosno roditeljni dopust ne traje cijeli mjesec utvrđena kao u primjeru pod red. br. 5.	-

Tek. br.	OSNOVA OSIGURANJA	PRIMJENA MINIMALNE PLAĆE		PRIMJENA NAJNIŽE OSNOVICE ZA PLAĆANJE DOPRINOSA	
		visina plaće	osnovica za obračun doprinosu iz i na plaću	visina naknade	osnovica za plaćanje doprinosu iz plaće i na plaću
7.	Stručno ospozobljavanje bez zasnivanja radnog odnosa	-	-	-	2.940,82 kn za cijeli mjesec ili u razmјernom dijelu od 2.940,82 kn ako volonterski rad ne traje cijeli mjesec utvrđena kao u primjeru pod red. br. 5. Napomena: Ako osoba nema prethodnog staža, plaćaju se samo doprinosi za mirovinsko osiguranje I. i II. stup godinu dana.
8.	Neplaćeni dopust, ako poslodavac za vrijeme neplaćenog dopusta ne isplaćuje plaću, odnosno nije odjavio radnika. <i>čl. 11. st. 1. Pravilnika o doprinosima (Nar. nov., br. 2/09. do 157/14.)</i>	-	-	-	2.940,82 kn za cijeli mjesec odnosno u razmјernom dijelu od 2.940,82 kn utvrđena kao pod red. br. 5.

2.1. OSNOVICA ZA OBRAČUN NAKNADA, POTPORA I OTPREMNINA KORISNIKA DRŽAVNOG PRORAČUNA (tzv. PRORAČUNSKA OSNOVICA)

Na temelju čl. 19. Zakona o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2017. (Nar. nov., br. 119/16.) osnovica za obračun naknada i drugih primanja na temelju posebnih propisa utvrđena je u svoti od 3.326,00 kn (tzv. proračunska osnovica).

2.2. OSNOVICE ZA IZRAČUN PLAĆA ZA KORISNIKE DRŽAVNOG PRORAČUNA I JAVNE SLUŽBE U 2017.

- za državne službenike i namještenike osnovica je utvrđena u svoti od 5.211,02 kn na temelju Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike (Nar. nov., br. 104/13. – 123/16.)
- za javne službe osnovica je utvrđena u svoti od 5.211,02 kn na temelju Odluka o visini osnovice

za obračun plaće u javnim službama (Nar. nov., br. 123/16.)

- za državne dužnosnike osnovica je utvrđena u svoti od 3.890,00 kn na temelju Odluka o visini osnovice za obračun plaće državnih dužnosnika (Nar. nov., br. 151/14.)
- za suce i druge nositelje pravosudnih dužnosti osnovica je utvrđena u svoti od 4.443,958 kn na temelju Zakona o plaćama sudaca i drugih pravosudnih dužnosnika (Nar. nov., br. 10/99. – 147/14.)

2.3. PREGLED NAJNIŽIH OSNOVIC I NAČINI OBRAČUNA POREZA I DOPRINOSA IZ I NA PLAĆU ZA RAZDOBLJE 1994. – 2017.

Nastavno se daje povijesni tablični pregled elemenata za obračun plaća.

Bilješke

Tablica 40. Pregled najnižih osnovica, minimalne plaće, stopa doprinosa i načina obračuna poreza 1994. do 2017.

God.	Najniža osnova za plaćanje doprinosa	Minimalna plaća	Mirovinski	Zdravstveni	Stopa doprinosa iz plaće		Dopl. za djecu	Osobni odbitak	Stopa doprinosa na plaću					Porezne stope i porezni razredi					
					Žaposljavanje	Zaposljavanje			Zaposljavanje	Zaposljavanje	Ozljede prof.	Bolesti	12%	15%	20%	25%	35%	40%	45%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	
1994.	01.01. do 30.04. 635,91 01.05. do 31.10. 667,08	-	13,5%	7,5%	2,0%	2,5%	13,5%	7,5%	-	-	01.01. do 31.01. 332,00 01.02. do 30.06. 400,00 01.07. do 31.12. 500,00	12%	15%	20%	25%	35%	40%	45%	
1995.	01.01. do 31.03. 1.003,00 01.04. do 30.09. 1.024,00 01.10. do 31.12. 1.045,00	-	12,75%	7,0%	1,9%	2,2%	12,75%	7,0%	-	-	700,00	-	-	-	do 2.100,00	iznad 2.100,00	-	-	
1996.	01.01. do 31.01. 1.045,00 01.02. do 31.12. 1.100,00	-	12,75%	7,0%	01.01. do 31.07. od 1,9% 01.08. 0,85%	2,2%	12,75%	7,0%	-	01.01.08. 0,85%	700,00	-	-	-	do 2.100,00	iznad 2.100,00	-	-	
1997.	01.01. do 31.12. 1.210,00	-	12,75%	7,0%	0,85%	2,2%	12,75%	7,0%	-	0,85%	800,00	-	-	-	do 2.400,00	-	iznad 2.400,00	-	
1998.	01.01. do 31.01. 1.210,00 01.02. do 31.12. 1.370,00	-	01. do 31.01. 12,75% od 01.02. 10,75%	7,0% 9,0%	0,85%	01. do 30.06. 2,2% od 01.07.	12,75% od 01.02. 10,75%	7,0% 9,0%	-	0,85%	800,00	-	-	-	do 2.400,00	-	iznad 2.400,00	-	
1999.	01.01. do 28.02. 1.370,00 01.03. do 31.12. 1.500,00	-	10,75%	9,0%	0,85%	-	10,75%	9,0%	-	0,85%	1.000,00	-	-	-	do 3.000,00	-	iznad 3.000,00	-	
2000.	01.01. do 31.03. 1.500,00 01.04. do 31.12. 1.700,00	-	10,75%	9,0%	0,85%	-	01. do 31.05. 10,75% od 1,06. 8,75%	9,0% 7,0%	-	0,85%	01.01. do 31.03. 1.000,00 01.04. do 31.12. 1.250,00	-	01.01. do 31.03. 3.000,00 01.04. do 31.12. 3.750,00	-	001.01. do 31.03. 3.000,00 001.04. do 31.12. 3.750,00	-	od 01.01. do 31.03. 3.000,00 od 01.04. do 31.12. 3.750,00	-	-
2001.	01.01. do 31.12. 1.700,00	-	10,75%	9,0%	0,85%	-	8,75%	7,0%	-	0,85%	1.250,00	-	-	-	preko 2.500,00 do 6.250,00	iznad 6.250,00	-	-	
2002.	01.01. do 31.03. 1.700,00 01.04. do 31.12. 1.800,00	-	10,75% 5,75% 5,0%	1,stupe II. stup	9,0%	0,85%	-	8,75%	7,0%	0,47%	1.250,00	-	-	-	preko 2.500,00 do 6.250,00	iznad 6.250,00	-	-	
2003.	01.01. do 31.12. 1.858,50	-	20,0% 15% 5%	1,stupe II. stup	-	-	-	-	15,0%	0,5%	1,7%	1.500,00	-	-	-	preko 3.000,00 do 6.750,00	preko 6.750,00 do 21.000,00	iznad 21.000,00	iznad 21.000,00
2004.	01.01. do 31.12. 1.951,25	-	20,0% 15% 5%	1,stupe II. stup	-	-	-	-	15,0%	0,5%	1,7%	1.500,00	-	-	-	preko 3.000,00 do 6.750,00	preko 6.750,00 do 21.000,00	iznad 21.000,00	iznad 22.400,00
2005.	01.01. do 31.12. 2.080,75	-	20,0% 15% 5%	1,stupe II. stup	-	-	-	-	15,0%	0,5%	1,7%	1.600,00	-	-	-	preko 3.200,00 do 8.000,00	preko 8.000,00 do 22.400,00	iznad 22.400,00	iznad 22.400,00

Tek. br.	Osnova osiguranja	Faktor	Osnovica	Doprinos za mirovinsko osiguranje		Doprinos za zdravstveno osiguranje		Doprinos za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu		Doprinos za zapošljavanje		Mjesečno ukupno	Dospijeće plaćanja
				stopa	svota	stopa	svota	stopa	svota	stopa	svota		
13. KORISNIK MIROVINE ILI INVALIDNINE OD STRANOG NOSITELJA MIROVINSKOG OSIGURANJA													
Osnovo osiguranje, utvrđuje Porezna uprava rješenjem	0,38 (čl.. 130. Zakona)	Svota mirovine ali ne manje od 2.940,82 a ne više od 7.739,00	-	-	15% Ne manje od 441,12 a ne više od 1.160,85	-	-	-	-	-	-	-	
14. OSOBA KOJA JE PREKINULA RAD A BIVŠI JU JE POSLODAVAC POSLAO NA OBRAZOVANJE ILI STRUČNO USAVRŠAVANJE, OSOBE KOJU JE PRAVNA ILI FIZIČKA OSOBA PRIJE STUPANJA U RADNI ODNOŠ UPUTILA NA PRAKTIČNI RAD I OSOBA KOJA JE UPUĆENA U INOZEMSTVO PO OSNOVI TEHNIČKO PROSVJETNE I KULTURNE SURADNJE													
čl. 141. do 149. Zakona .	0,38	2.940,82	-	-	15%	441,12	-	-	-	-	-	15. dan u mjesecu za prethodni mjesec	
15. UČENICI I STUDENTI NA DODIPLOMSKOM STUDIJU ZA VRIJEME PRAKTIČNE NASTAVE, STRUČNE PRAKSE I STRUČNIH PUTOVANJA													
čl. 163. do 166. Zakona	0,38	2.940,82	5%	147,04	-	-	0,1%	2,94	-	-	-	Do 15. dana u mjesecu za prethodno tromjeseče	
16. OSOBA KOJA NE OSTVARUJE ZDRAVSTVENO OSIGURANJE PO NITI JEDNOJ OSNOVI													
čl. 153. Zakona	0,38	2.940,82	-	-	15%	441,12	-	-	-	-	-	Do 15. u mjesecu za prethodni mjesec	
17. SVEĆENICI I DRUGI VJERSKI SLUŽBENICI													
čl. 97. Zakona	0,38	2.940,82	15% I. st. 5% II.st.	441,12 147,04	7,5%	220,56	0,5%	14,710	-	-	-	Do 15. u mjesecu za prethodno tromjeseče	
18. RODITELJ KOJI OBAVLJA RODITELJSKE DUŽNOSTI													
čl. 99. Zakona	0,38	Prema posebnom propisu	15% I. st. 5% II. st.	Prema osnovici	15%	Prema osnovici	0,5%	Prema osnovici	1,7%	Prema osnovici	37,2% Prema osnovici	15.dan u mjesecu za prethodni	
19. ČLAN OBITELJI OSOBE ZAPOSLENE U INOZEMSTVU													
čl. 155. Zakona	0,38	2.940,82	-	-	15%	441,12	-	-	-	-	-	15. dan u mjesecu za prethodni mjesec	
20. UČENICI I STUDENTI ZA RAD PREKO UČENIČKIH I STUDENTSKIH UDRUGA ZA SLUČAJ OZLJEDE I PROF. BOLESTI													
čl. 159. Zakona	-	Pojedinačni primitak	5%	Prema primitku	-	-	0,5%	Prema primitku				Istodobno s isplatom primitka	

Napomena:

U pregledu su prikazane stope i svote doprinosa za mirovinsko osiguranje za I. i II. stup mirovinskog osiguranja. Za osobe koje nisu u II. stupu plaćaju doprinos za mirovinsko osiguranje samo za I. stup mirovinskog osiguranja 20%.

4. BENEFICIRANI STAŽ ZAPOSLENIKA

Radna mjesta i zanimanja na kojima se staž računa s povećanim trajanjem utvrđena su **Zakonom o stažu osiguranja s povećanim trajanjem** (Nar. nov., br. 71/99., 46/07., 41/08. i 61/11.).

Osim prethodno navedenih stopa doprinosa za mirovinsko osiguranje, poslodavac treba za radnike kojima se staž osiguranja priznaje u povećanom trajanju isplaćivati još i povećani doprinos **na plaće na istu osnovicu kao za redovne doprinose**.

Doprinos na plaće radnika za beneficirani staž koji se priznaje u povećanom trajanju kada se svakih

12 mjeseci efektivnog rada računa više mjeseci prema čl. 13. st. 1. Zakona o doprinosima raspoređuje se na dio doprinosa za I. stup a dio za II. stup kako slijedi:

Na druge dohotke ovaj se doprinos ne obračunava.

Tablica 42. Stopa doprinosa za beneficirani staž radnika

Za radnike kojima se za 12 mjeseci staž računa kao:	Stopa doprinosa za radnike u I. stupu	Stopa doprinosa za radnike u I. i u II. stupu		
		I. stup	II. stup	Ukupno
18 mjeseci	17,58%	13,07%	4,51%	17,58%
16 mjeseci	11,28%	8,39%	2,89%	11,28%
15 mjeseci	7,84%	5,83%	2,01%	7,84%
14 mjeseci	4,86%	3,61%	1,25%	4,86%

Napomena:

Opširnije o obračunavanju i plaćanju doprinosa za beneficirani staž pisali smo u časopisu RRIF br. 11/15., str. 93.

Bilješke